

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. чадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в разі 4-50 зол.
За границюю:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарі: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Пляни Мусолінія.

Львів, 22 квітня 1928.

Коли внутрішня політика в більшості держав вище сильно руки уряду, а нерідко абсорбує всі його сили, то міністри Італія є в такому положенні, що її уряд міг спрямувати всю свою енергію в напрямі політики закордонної. Все те тому, що фашистська Італія здавна внутрі держави всі політичні напрями, підчинивши всю енергію, всі сили народу одній людині — диктаторові Мусолінієві.

Політика фашистської Італії має від цього пору тим лекшу свободу ділення, що майже всі її сусіди стоять напередодні виборів, якими вони заняті до тої міри, що не в силі уважно слідити за тим, що діється в їх границях. Вони всі мають немало клопотів і журі у себе дома, а міжпартійна боротьба, що шаліє в часі виборчої горячки, відтягнула зовсім увагу населення сусідів Італії від того, що затіває Мусоліні. А затіває він безперечно щось невідоме, але таке, від чого вже може в недалекій будучині зможеться змінитися основна ціла структура європейської політики.

Ціль Мусолінія — це кожному ясно — велика Італія. І в прямиванні до тої цілі він спершу спирався на Париж, потім на Берлін, а тепер, як це видно з його переговорів з представниками Туреччини, Греції, Польщі й Румунії, Італія хоче опертися на згаданих державах, себто іншими словами: хоче втягнути в орбіту своїх впливів не тільки цілий Балкан і південь східної Європи від Балтійського до Чорного моря, але й і т. зв. близький Орієнт. Це континентальна політика на широку скалю й велику мету, бо цеж до певної міри продовження чи радше продовження тої самої славної ідеї «Берлін-Багдад», яку веда до війни Німеччина. Тепер роллю Німеччини перебирає на себе Італія.

Пляни Мусолінія справді великі. Він хоче піти садами Олександра Великого, хоче здобути для Італії становище великодержави, хоче відчинити їй шляхи далеко на схід, захід і південь. І після недавніх його конференцій з представниками Туреччини, Греції і Польщі, після того, як Італія заключила договір з Іспанією і Полудневою Америкою, можна сказати, що шляхи Італії на схід і на захід отворені, що її експансія піде тепер туди нестримно.

Не треба й казати, що найновіші посушення Мусолінія нагнали немало страху всім тим державам, що чулися цими посушеннями загроженої. Це в першу чергу Англія і Німеччина, а далі й інші держави в Орієнті і Німеччині (порозуміння з усіми її б. союзниками: Туреччиною, Болгарією, Мадяриною, а передовсім з Польщею), не менше. Шкож до Франції, то вона має вже віддану територію в Італію з приводу своєї Італійської меншини, по яку жалко простягає руку фашистська держава. А Чехословацька? Вона загрожена тою підтримкою, яку недавно прибув Мусоліні Мадяри при ревізії її теперішніх кордонів, які він називає крайню кривди і несправедливими.

Окремо слід згадати про затрівження політикою Мусолінія в Радянським Союзом, який додає в ній у першу чергу змагання створити спільний «капіталістичний фронт» проти «робітничо-селянської держави». Однак, коли взяти під увагу, що Мусоліні заключив недавно якийсь ближче незнаний договір з Туреччиною, що досі була одним з немаловажних засобів політики Москви, то більшовики мають поважну причину боятися найновіших посушень Італійського диктатора. Бо від

тих посушень — загрожено більшовики в найважливішій своїй стратегічній місці: в пануванні над Чорним Морем...

Як не як, а політика фашистської Італії вступила в незвичайну активність, від якої може дуже багато змінитися в політичній констеляції повоєнної Європи. Італія під проводом Мусолінія стала сьогодні дійсно осередком політичної уваги європейських політиків і дипломатів.

Польський бюджет.

(На основі доповіді пос. Остапа Луцького на тему: «Інтереси хліборобського населення в прелімінарі державного бюджету на рік 1928/29».)

I. Загальні бюджетові цифри, характеристика бюджетового прелімінатора та витрати міністерства освіти й публичних робіт.

В конференційній залі Т-ва «Сільський Господар» відбулася в п'ятницю (20. ч. к.) доповідь посла Остапа Луцького на тему: «Інтереси хліборобського населення в прелімінарі державного бюджету на рік 1928-29». В конференції взяла участь частина послів і сенаторів, а саме: о. Куницький, д-р Ладика, Д. Палія, М. Струтинський і В. Целевич та сенатори: О. Кислевська, д-р Ів. Махук і о. Татомір, даліше представники наших економіко-фінансових установ та репрезентанти преси.

Пос. Луцький у вичерпуючій доповіді передшлю поданням пошій пропозицій союзові польським урядом бюджетового прелімінатора на бікуцій бюджетовий рік (1. IV. 1928 — 31. III. 1929), звертаючи головну увагу на інтереси хліборобського населення в тому бюджеті.

Прибутки польського бюджету згідно з пропозиціями прелімінатором виказують суму 2,525,702,596 зол. (адміністрація — 1,512,222,016 зол., державні підприємства — 176,586,580 зол., державні монополії — 836,894,000 зол.), витрати виказують 2,478,370,242 зол. (в тому адміністрація — 2,458,514,762 зол. доплата на пенсії державні підприємства 19,855,480 зол.). Згідно з пропозиціями прелімінатором бюджет є активний, бо навіть виказує надлишок у висоті понад 47 млі. зол.

Цей величезний, як на сучасну облічку польську державу, шістдесят мільярдний бюджет визначається двома характеристичними признаками: з одного боку є це бюджет «визначно» мілітарний, а з другого боку наскрізь консуміційний. Міністерство військових справ пожирє кругом 745 млі. зол., державні поліції, недавно відмітаризована 110 млі. зол. (у витратах міністерства внутр. справ), а прикордонна охорона 50 млі. зол., разом військово-поліційні витрати перевищують суму 900 млі. Коли прийняти, що сучасна Польща має кругом 30 млі. населення, то на одну душу припадає в сучасній Польщі понад 30 зол. податку на військово-поліційні цілі. Тимчасом видатки нпр. міністерства освіти виносять всього 372 млі., отже майже лише одну третину витрат на військово-поліційні цілі. Також у інших ділянках польський бюджет є наскрізь консуміційний, бо головною є це витрати на удержання імперіальної армії, себто урядовців, інвестиційно-продукційні цілі є каплею в морі консуміційності бюджету.

Не будемо займатися витратами бюджету в подіючих ділянках, а звернемо увагу лише на ті ділянки, які нас спеціально цікавлять. І так у відділі міністерства освіти й віросповідань за 372 млі. призначено на православне віросповідання 2,030,950 зол. Витрати на грек. віросповідання містяться у загально-католицькому відділі. Тільки в окремому додатку ви-

казано, що на етаті міністерства є 1 грек. митрополит, 2 єпископи, 2 єпископи-помічники (суфраніє), 23 крилошан, 17 капіт. урядовців, 10 професорів теол., 1649 парохів, 72 адміністраторів, 158 сотрудинків і 290 студентів теології, разом 2,424 осіб. На всенародне шкільництво в бюджетовому році прелімінатор призначає 221,859,107 зол., з того — очевидно — майже нічого не доходить до нас. При тім нагоди варто зазначити, що в порівнянні з 1910 р. усіх шкіл на Волині й Поліссі (прелімінатор не подіє цілі до мови навчання) було на 31 проц. більше, а в Галичині на 30 проц. менше, отже «доступ» є низкий. У воєністах, заселених українцями, тільки 59 проц. дітей у шкільному віці побирає науку (у польських воєністах 95 проц.), отже 41 проц. дітей на українській території під Польщею впростає круглими аналіфетами. Шкож торкається класифікації всенародних шкіл на українській території під Польщею, то на Поліссі за 1082 шкіл, аж 812 було одно- і дво-класових, на Волині за 1,144 шкіл аж 964 було одно- і дво-класових, а у львівській шкільній окрузі (воєністах: львівське, станіславське і тернопільське) з 4,603 аж 3,438 було одно- і дво-класових, разом на українській території під Польщею з 6,829 всенародних шкіл було аж 5,214 одно- і дво-класових, себто 76.50 проц. всіх шкіл. Коли ми ціли дані про школи з українською мовою навчання, то ми побачимо, що відсоток одно- і дво-класових шкіл сягає 99 проц.

На фахові шкільництво прелімінатор передбачує 16,360,551 зол. Державних шкіл, семінарів та фахових курсів у львівській окрузі є 19, у волинській 4 і в польській 1, разом 24, а в тому ані одної української. На інші школи прелімінатор передбачує 34,159,564 зол. Серед вищих шкіл є одна висока школа сільського господарства, одна ветеринарна академія, три різні факультети (на університетах у Кракові й Варшаві та на політехніці у Львові), розуміється, серед них ані одної української високої школи.

Витрати міністерства публичних робіт виносять суму 134,666,405 зол. З того як разні для нас годяться підкреслити такі видатки: 125,000 зол. на регуляцію Стари, 35,000 зол. на регуляцію Гориня, 363,000 зол. на регуляцію гориньського Дністра (нижче Корналович), 103,000 зол. на регуляцію Пруту (вище Коломиї), 81,000 зол. на регуляцію Бугу (від устя Поляни до Раби), 168,000 зол. на рег. Дністра (від Розвадова до Корналович), 258,000 зол. на рег. Стри з Ошором, 96,000 на рег. Свічи, 108,000 зол. на регуляцію Липови і 105,000 зол. на рег. Бистриці і 110,000 на рег. Пруту (вище Коломиї) і Черемошу. Разом на регуляцію рік на українській території під Польщею призначено 1,555,000 зол. Із 12,881,000 зол. призначених на ре-

гуляцію пароплавних і сплавних рік у Польщі, себто 12 проц., годі як простірі південно-східних воєністів (львівського, станіславського, тернопільського, волинського і польського) займає 1,54,204 км. квадр. або 34.60 проц. всього простору сучасної Польщі. На будову каналів водних призначує прелімінатор 2 млі. зол., з того нічого для української території під Польщею. На обводнення рік, відводнення, регуляцію несплавних рік та будовування гірських потоків прелімінатор призначає 6,100,000 зол., з того на львівське воєніство 1,231,175 зол., на волинське воєніство 504,000 зол. і на польське воєніство 300,000 зол., або разом 1,835,175 зол., себто 30 проц. із 33,000,000 зол., призначених на удержання державних доріг і мостів призначено 11,131,970 зол. на найбільше знищені дороги на українській території, що була тереном війни. З 3,300,000 зол. на будову і перебудову мостів, 1,100,000 зол. припадає на зах.-українську територію. На допомогу в удержанні заготовних доріг у Польщі призначено 2 млі. зол. на позички самоврядуванням на удержання доріг — 700,000 зол., на спорядкування воєних могол 630,000 зол., та над цими позиціями їх призначенням ширяє великий і таємний знак питання.

З надзвичайних витрат млі. публ. робіт цікаві для нас такі позиції: 15,000 зол. на поглиблення пристані в Галичі, 115,000 зол. для львівської дирекції публ. робіт на галери і дошки, 1,700,000 зол. на статуї та поїри для маторії Польськ, 435,000 на будову доріг у волинському воєністах, 1,300,000 на будову бетонних або залізних мостів на зах.-українській території, 40,000 зол. допомоги польському самоврядуванню на будову доріг, 250,000 зол. допомоги львівському і станіславському воєністам на будову мостів та 9,889,360 зол. призначених на відбудову краю. Крім того цього часу про не виказує територія в прелімінарі не подано.

Преса 1928.

З приводу міжнародної вистави преси в Кельні.

Перебуваючи млі. року в Кельні н. Р. був я свідком великої приготувань Німеччини до Інтернаціональної Вистави Преси, яка буде в Кельні від травня до жовтня н. р. Тому на прохання Ха. Редакції радо ділюся з читачами «Діла» інформація, які в остані до цього часу про не виказує відрати. — А. Я.

Два великі міста Нидерландів: Діссельдорф і Кельн борються мирним засобами за першество і кожне з них намагається стати вище другого. І так в 1926-ому р. Діссельдорф уладив величаву виставу, «Bevolen», себто виставу медичини, соціальної опіки і спорту, яку відвідали мільйони людей. На не відповів у 1927-ому році Кельн, залучаючи і приготувавши на 1928-ий рік інтернаціональну виставу преси, а скі роченні «Преса». І ця остання заповнюється не менше величаво, ніж Діссельдорфська, тим більше, що Кельн має в уладжуванні виставу ще з більшою практикою, уладуєши не в 1925-ому році велику виставу з нагоди 1000-літньої приналежності Нидерландів до Німеччини.

Виставова площа тягнеться вздовж правого берега Райну і приналеж до нього продовж 4-ох кілометрів, пароплава ця, вкрита будівлями, парком і городинами, займає 300 тисяч квадратних метрів. Головний акці виставу аналізується кождою...

ячого мосту". Просто проти головного входу є двірцеві спеціальної архітектурної, яка обов'язково гостей до цілій площі вистави. Згадати треба ще й те, що для всіх транспортів, які приходять на виставу, призначений окремий великий залізничний двірцевий: Kbin - Dvitz. З правого боку за двірцем виставової залізнички бачимо великий будинок, в котрім буде приміщений історичний відділ вистави і спеціальні її групи. За ним будинком є другий вхід, призначений виключно для авт і повозів. Цей вхід міститься напроти мосту Гогенполерніа. Нижче цього мосту є одна з найбільших будівель вистави, де будуть приміщені: „Щоденник і журнал“, „Книжковий промисл і графічне мистецтво“, „Фотографія і кінематографія“ та конгресова палата, а до цієї останньої добудована висока на 80 метрів виставова вежа, а якої можна буде поглядати вечорами пригладитися грі рефлекторів та величезній люмінації Райну. Далше в самім центрі виставової площі побудована в формі півколаса „Палата Націй“. Напроти неї над самим Райном пишеться виставовий ресторан з гарною терасою. Праворуч від „Палати Націй“ бачимо павільони, призначені для спеціальних відділів вистави. „Улицею преси“ доходимо до „Паркового павільону“. За ним тягнеться велика мурава, на якій будуть відбуватися всі торжества під голім небом. З „Паркового павільону“ дістаємося улицею, при якій повно усяких склепів, до другої частини вистави, призначеної виключно на розривки відвідувачів. Велику роль буде відігравати в цій частині вистави спеціальна й оригінальна надренська винниця...

Як бачимо вже з самого плану розміщення вистави, то вона присвячена пресі у всіх її проявах, її інтелектуальному, цивілізаційному, економічному й технічному змістові. Історично вистава сягатиме з одної сторони аж до початків розповсюдження відомостей взагалі, з другої сторони покаже нам комплетну організацію сучасної преси. „Преса“ не має бути виставою мертвих предметів, вона має представляти пресу в її живому відношенні до розвитку культури й до економічного життя. Завдяки логічно улагодженню плану і має вона уможливити загальний погляд на історію людства.

Велике значіння цієї вистави показується ясно в „Палаті Націй“, де всі цивілізовані народи будуть мати нагоду показати свою пресу.

В цій гігантській будові, що дає захист ріжним країнам, відбиватимуться мов у зеркалі своєрідність культури різних народів, питомість їхнього економічного життя та багатство їхньої цивілізації.

Щі частини вистави, де представлені розв'язки преси, її цивілізаційне й інтелектуальне значіння, можна назвати „Виставою культури“. „Технічна вистава“ обіймає всі помітні й технічні средства і прилади, які грають якунебудь роль в розвитку преси, від фабрикації паперу аж до транспорту готового продукту, що виходить з друкарні. Технічні апарати, що служать до передачі відомостей, друкарські машини і прилади, уживані в графічній промислі, фотографія, фільм, — всі ці помітні средства мають виробити у відвідувачів поняття про технічну організацію модерної преси. Крім цього вистава обіймає численні й інтересні спеціальні відділи: „Преса і мистецтво“, „Преса і жінка“, „Преса і школа“, „Преса і студентство“, „Преса і спорт“, виставки великих релігійних стоваришень, виставку книжкового мистецтва й ін. Підчас виставки відбуватимуться різні з'їзди й конгреси, прогульки кораблями збож Райну до недалеких „Семи Гір“ і далі в гору Райном. Сам Кельн — це чудове старовинне місто, славне в цілм світі своєю катедрою і скарбами мистецтва та середньовічної культури, запрошує горячо гостей до звидження цієї оригінальної вистави й дає їм різні подяки; те саме роблять німецькі залізничники.

Для нас ця вистава має значіння м. ін. остільки, оскільки й українська преса буде заступлена на ній. Маю несправджені приватні вістки, що у відділі „Преса і студент“ буде заступлений „Цесус“. З часописів довідуюся, що Український Науковий Інститут у Берліні організує на виставі німецький відділ про Україну. Що роблять наші часописи й установи, мені невідомо; в кождім разі країна пора приступити їм до праці з метою спільного й гідного виступу.

Андрій Ластовешкий.

Від Ред.: В найближчій дилі помістимо на цю актуальну тему ще одну цікаву статтю в крутіс Українського Наукового Інституту в Берліні.

Пам'ятайте, що всі збірники на нагробники на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжачку ч. 7910.

Д-р РОМАН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

В погоні за новими джерелами енергії.

Людина живе на землі серед безмежного запасу енергії, однак, не знаходячи на те, уживає часто своєї власної сили, щоб виконати працю. У дуже давні часи люди були одні майже виключно на працю своєї сили. Згодом почали освоювати деякі звірати, щоб використати їх силу, як напр. коні, осли, рогачі, верблюди, слони. У старинних народів техніка та сільське господарство були досить сильно розвинені, але, починаючи незначно використання повітряної та водяної енергії у вітрах та водних млинах, тодішня цивілізація експлуатувала майже виключно працю людей і звірат. Цілі армії невідомців управляли землею на широкій латифундіях, невідомці виступали на галерах та так посували їх вперед, у римських копальнях і промислових заводах виконували вони майже все власноручно. Вугля і нафти ще тоді не знали, а про користування енергією ріки на більшій скляло ніхто і не думав. Випадки в культурних краях старини, як напр. в Єгипті і Вавилоні, Італії та Мексикі, уживали до підняття титанів піломи і наклали влов та звинищення по допомогі їх

величаві піраміди, святили і палати, але енергію, потрібну до цих будівель, дали тисячі і тисячі невідомців та вичих звірат. Піраміду Хеопса будувало 100.000 невідомців через 20 літ; тепер могло би здатися 20 500 робітників у дев'ять місяців, послужуючи природними джерелами енергії.

Останній приклад показує нам, що справність одної людини, а навіть цілої армії робітників є дуже незначна в порівнянні зі справністю сил природи. Енергію — себто скільки праці яку може достарити ти людина або якась природна сила, мірямо кілограмметрами (кгм). Кілограмметр це праця, яку виконуємо, підносячи один кілограм на один метр. Із цю одиницею порівнюють працю машин, людей та сил природи. Кількість сили може виконати в 1 секунді 75 кгм праці; для того називають цю працю одною „кінською силою“. Людина може в 1 секунді дати ледь десятку часті кінської сили. Парова машина на великій тароплаві дає більше, як 20 тисяч кінських сил т. зв. виконує працю, яку зробило би 200 тисяч робітників.

Нові віки принесли з собою нові джерела енергії. Відкрито копалині вугля й найдавні парову машину, що перетворює тепло у працю. Парова машина поширилася по цілій землі. Вона працює за сотки робітни-

Арештування.

ПІД ЗАМІТОМ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО У. В. О?

В польській пресі довідуються, що австрійська поліція веде енергічно пошукування за тими молодими людьми, що в масах пробували дістатися до поменшання дядька Сабата і при тім нагоді навіть постріляли в палачів тероризма анал імі. Експертського. У зв'язку з цим нападом перекладено тоді кілька релігій в учених і студентів і деякого навіть арештовано на кілька годин, однак зараз випущено на волю.

Незалежно від того поліція веде тільки слідство в справі убивства Гука. Після арештування Полотинки, який по мерем польської преси нібито признався, що був при убивстві Гука, але сам не мав з ним нічого спільного, поліція шукає інших його співучасників, безпосередніх виконавців убивства. З приводу папши Великодній Свят поліція імігувала всі походи у Львові, підкаючи за підозрілими в цій і інших справах.

І саме в часі Великодній Свят поїхав у руш поліції студ. медицини з Праги Петро Сайкевич, що приїхав до краю, як подає преса, неслухав, маючи фальшиві документи на ім'я Осипа Сивенського, сина священника. Ім'я Сайкевича повторювалося не раз в часі недавньої розправи проти 17-ки і його арештовано під замітом приналежності до У. В. О. Закинувшись йому співучасть у редагуванні органу У. В. О. „Сурма“ і в кольтортажу в Галиччині, а також участь у терористичній акції, зокрема в нападі на пошту у Львові. Арештовано Сайкевича у Львові в хвили, як виходив з дому начальника суду в Респітних п. Масляка при вул. Гішовій, де був гостем у якоїсь адвокати, в котрому вважали його близькі знайомі. У зв'язку з арештуванням Сайкевича переведено знов кілька релігій в осіб, з якими він мав якінебудь зв'язки. Близьких подробиць про ці релігії не маємо.

АРЕШТУВАННЯ МНМОГО УВІВНИКА ПРОВОКАТОРА КОРОЛЮКА.

На кілька днів перед Великоднім п. р. польська погранична сторожа (КОП) над Збручем придержала при переході через Збруч Романа Міхенка і його товариша Германа, що в грудні 1926 убив в Тернополі провocatorа Степана Королюка за те, що будучи комуністом, за гроші вважував тайни терористичній поліції. В два дні по думогубстві арештовано двох братів Міхенків — Леоніда і Богдана, під замітом співучасті в убивстві. По довгий слідчий аналізі випустив на волю Леоніда Міхенка, що описав виїзди на Радиську Україну. Над Богданом Міхенком відбувся суд в Тернополі в травні 1928 р. і на основі вердикту заки судді присягли засуджено його тоді за дальню співучасть в поштовому убивстві на хару чотирохлітньої тяжкої каторги, яку тепер відбуває в дрогобицькій

тюрмі. Власними убивствами після утворення поліції і прокуратури були тоді описані всіма цивілізаційніми злочинами Романа Міхенка і його товариш Германа, що дрогобицький по доконавому злочині втікати в Збруч на Радиську Україну. В місяці серпня 1926, коли справу Богдана Міхенка була ще в Найвищому Суді, писав Романа Міхенка і Герман обшарили писмо в Київ до д-ра Степана Варала в Тернополі за оборону Богдана Міхенка, в котрому призналися до цього, що то вони збили провocatorа Кор. описав. Це писмо отримав в „Ділі“ у вересні 1926 і в цього свого часу зроблено аудіо-процесуальні ужиток в обшари Богдана Міхенка — але безуспішно. Арештовано Романа Міхенка під сильними допитами привезено до Тернополя і він там в терористичній слідчій аналізі за підозрілий в убивстві Королюка, в державній арешті та шпіванні. Його товариш Герман знявся в рух граничної сторони та він наваж за Збруч. В загалом, тому оба злочини — тепер аналізують околд двадцятилітній, перекладено до Галиччини по підтриманні поштові на Радиській Україні. Можливо що судово-харне слідство хоч часиноло за новий по загадку.

ДУХ ЧАСУ.

Жозефіна.

(Від нашого кореспондента.)

Прага, 17. квітня 1928

Комісія історична доба має свої герої. Наша доба названо показатися майбутньому істориків культури дуже глибокою, бо коли він почне шукати за героями, що описували думки і потуги сучасного покоління, то нікого іншого не знайде, крім — чорної тавити.

Сойбіла, мішанська Прага від зворотного дня ніче з глуму зішла. У кожній родині, де є дорослі чи підлітки діти, тільки в мови, що про ту тавити цю. Газети присвячують цілі шпальти її звичкам, цупкам, прибуткам, пригодам. На діврі перед її приїздом був такий тиск народу, що довелося замкнути продаж першопит білетів, бо більше спитано про потяги. Перед салом „Ліонерія“, де вона ще вчора вступила, стояли довжелезні хлоси. Тисячі й тисячі апостолів при собі в погрі цілі години, щоб хоч краєм ока її побачити — її, одну, незрівняну Жозефіну Бекер, Жозефіну.

Що ж то за велике світло дає, що вивело добрих прахан із рідного?

Жозефіна походить десь із північної Кароліни й напевне зашпильована візному повідомом маленького муришкою, колиб повозина Європа не була тага тора й не потрібувала сильних муришкою. На місце людської музики приїхав джез-бенд, який роздирав вуш, приломшує, доводить до божесілля, захо-

дротехнічні стації Сполучених Держав Півн. Америки давали у 1923 р. 12 мільонів кінських сил себто працю 120 мільонів робітників. Найбільший у світі гідроелектричний осередок є на Нігарському водопалі. Там спадать води з висоти 65 м., а ширині ріки вноситься на цім місці півтора км. Ясна річ, що на водоспаді скупчилася велика кількість енергії. З неї використано досі більше, як одну четвертину т. зв. півтора мільона кінських сил. Де нема водоспадів, будують великі греблі та творять штучні озера, яких вода спадає в низ та антаворює електричність. На ріці Ніло в Єгипті збудовано греблю, що має довж. 1952 м.; вона задержує 2300 мільонів м³ води. Нижче Дніпрових порогів будуються тепер величезні гідроелектричні стації, що буде давати 650 тисяч кінських сил. Проти острова Хортиці буде їти гребля 720 м. завдовжки. Вона піднесе воду на 38 м. високо. Таким чином буде вже небаром переведена електрифікація цілої Східної України.

Енергію води називають „білим вуглем“. Сількість її на землі оцінюють учені на яких 500 мільонів кінських сил; досі використано біля 23 мільонів кінських сил, отже ледь 1/20 часті всього запасу. Сучасне річна продукція чорного і білого вугля відповідає вартості 1000 мільонів-тон камінного вугля. Ясна

...а яка приголомшує. На місто людських танців прийшов чарівник, який навіть малім мусіло би показати перемішлого й непритомного. А на місці елегантного балету прийшла Жозефіна.

У Парижі Жозефіна має свій власний театр, де вона кожного вечора виступає. Гляди дуже багаті люди можуть до того театру дістатися, бо Жозефіна дуже дорога іграшка. У Парижі вона дістає за кожний виступ тисячу доларів, а в Парижі вона заробляє ще більше.

Вона заробляє свої гроші по-своєму талану. Вона спершу виходить у короткій сукні й помаху тандос якийсь безбачий танок. Найліпше можуть навіть думати, що це вальс. Потім скажена музика заводить якого-небудь «каменного чарівника» — й Жозефіна перероджується. Вона викликає котрого-небудь з паних присутніх черваних паних і каже йому танцювати з нею. Ніхто не сміє відмовитися, бо слово Жозефіни — закон, та й аналогія люди, чого до неї йдуть. Старий неграбний перебірає ногою, а Жозефіна тимчасом показує, що виробляє чистокровна музика, коли на неї сказ напада. Старий облизався потом, він білий як можа. Жозефіна його кидас і викликає іншого. Так вона може й десятих, і двадцятих перетанцювати. А тоді приходить хвилина зайнятого екстазу. Музика реве, як тисяча опечених торгів, Жозефіна зриває свою сукню й залізається в сукні червоні — вибор, вереск, відомський шепіт літ на Лисій Горі, Вальдурізаа ніч. Заміс.

Що Жозефіна має в Парижі й Львові свої публіки — це не диво. Там і без неї є досить лізвистих забав, отже одвою більше чи менше — це різниця не робить. Та й публіка там у неї свод, есперіфічна, алебільшого тлумачення. Може так-ом арозуміти й віднесіть трішки чорної споконствельки: Вілень іот і публіки, а все він має свою забаву — традиції, яка до того зобов'язує. Але дрібнотинишля Прага з її вправним характером вальсового сена, а її окутою ошадністю, а її замком отримую й ма вальсами запомини, — що спільного між ма в Жозефіною? І ось глядіть — виходить, що має, вони може платити їй-мотору по 60 тисяч корон, виступають в театрах, мовлять під дощем і снігом і влітку іншим способом мавіфестується свою приналежність до «днішньої Європи».

У такий раз не дух часу, символ епохи. Жозефіна Векер, чорна талочниця, походить з уми стару, провінціалку, ошадну Прагу, — тут-все кінчалось.

Отуторі мораліст напевно заперіває би з цього прикладу на глаго пророка Брамлі й шаліла би гроші й блондажи на голосу грішної Європи й Прага окрема. Та що це допоможе! Як Жозефіно об-

лечта від того не побило, так не ехеметиса Барона від своєї жаги до сильних, приголомшувачих наркотиків. Дух часу!

М. Г.

Українське життя в Гамбурзі.

З діяльності клубу „Україна“. — Наша Служба Божа. — Свято Шевченка при опікуванні Українського Нар. Хору.

Перебуваючі в Гамбурзі українці агуртовані в клубі „Україна“. Переважаюча частина української колонії — це робітники, що мають працю по місцевих фабриках та по сільських господарствах в околицях Гамбургу. До інших професій (урядові експортних фірм та корабельних ділів, самогійні купці) належать лише одиниці.

Громадське життя виявляється в поєднанні схолих в льоклі клубу (Гіперіостан 18), куди приходять майже всі українські газети та журнали. Видля клубу звичайні всі можливі заходи, щоб оживити українське життя і не пати відради від різного пня землікам безсильно потопити в німецькому морі. Найважливішими подіями в житті клубу, що мали місце на противі останнього місяця, є греко-католицька Служба Божа (11. березня) та свято з пам'яті Шевченка (8. квітня).

До відправлення Служби Божої запрошено в Берліна душпастиря для українців греко-католиків у Німеччині о. д-ра Петра Вергуна. Його приїзд як і сама Служба Божа, були дуже радісним подієм в житті громади. Співав хор з членів клубу, між якими є кілька добрих співаків. Обидві найбільші місцеві газети „Гамбургер Фрейденблатт“ і „Гамбургер Генераль Анцайгер“ отримали помітні замітки про Богослуження, зазначивши, що не мала бути перша українська Служба Божа в Гамбурзі. В перші (каплиця дер Грауен Шіаєстер) було також багато німців, а котрих дедалі стає більше до спільного обряду з великим залученням. Громада по Службі Божій радо витала о. д-ра Вергуна, котрий оновив ладіжкою владу та змінив кожний арозуміти знайшов собі в Гамбурзі багато ширити прихильників.

З 1-го по 15. квітня в Гамбурзі перебуває і робить виступи Український Народний Хор під управом дрірента С. Калмунського. Цей хор відомий в Галичині зі своїх виступів з п. Котком та п. Басенським. Вихаши в Польщі, хор на довгий час опинився в досить скрутному становищі, а огляду на невдання жовт і місцевих обставин, але потім швидко напружені зусилля і випрежалось удалось йому замовити собі в Гамбурзі місце. Тепер хор цілковито забезпечив своє матеріальне становище, маючи ангажменти на декілька місяців наперед. Видля клубу використав перебування

хору в Гамбурзі для урядження спільного свята пам'яті Т. Шевченка, яке відбулось 8. квітня. За годину до відкриття виступи голова клубу п. О. Вучинський привітав хор в імені клубу і сказав, що всі українська колонія дуже рада прийняти у себе Український Нар. Хор і почути українське слово та українську пісню. Він побажав хоріви дельшого успіху і висловив надію, що гамбургська громада матиме і в будучині нагоду бачити у себе дорогих гостей. Йому відповів дрірент хорі п. С. Калмунський, що подякував за сердечне привітання і висловив радість бачити в Гамбурзі українців в одній дружній сім'ї. Коли айшла публіка, між якою була велика кількість німців, п. А. Вілопольський промовив в кількох словах у німецькій мові, хто був Т. Шевченко і висловив його значіння для відродження української державно-національної ідеї. Саме свято відкрито співом „Замовіть“, що його хор виконав зі значним для нього мистецтвом. Потім прийшли виступи хору, чергувались в музичних тортах. Свято закінчилось відспіванням „Ще не вмерла України“, що пройшло при загальним захопленні цілої сім'ї. Нічого і згадувати, що виступи хору зробили на всіх присутніх, як українців так і німців, велике вражіння і однесам, не було віниці. По закінченні офіційної програми, майже вся публіка залишилася в залах і провела час на епізоді і забаві до 3-ої години ночі.

Великий політичний процес в Тернополі.

Вже семіть місяць сидять в тернопільській слідчій палаті кільканадцять молодих українців (між ними молодиком Олга Степанівна з Березівки Волинської пов. Тернопіль) під замітом державної праді. Як головні обвинувачені виступають укрічений студент техніки в Дніпрої Яворік в Тернополі, студент медичної в Берліна Степан Куніцький, сні парох в Орішківці, студент Академії Мистецтв в Кракові Вацх в Тернополі, яких підозрюють, що стояли в зносинах з полков. Евгеном Конюхавцем в Берліна, котрий на-думку польської поліції має воюти військово-організаційну розвідку службу в Польщі в жорсть німецького Генерального штабу. Решта арештантів мішанські і селянські хлопці, між ними сні поессора маєтності Валузі коло Золочева Василь Литвин та відбуваючий лару цотропільної тажної ливніці в Дрогобичі за співучасті в убивстві вроджатора Королька — Богдан Міхненко. Характеристичні річ на мотивомане подання д-ра Ст. Барана об обороні арештованого Литвинка, що за собою не має прогріхів, палата радла в Тернополі рішиши звинуватити його на волю, чому спротивався, прокуратор Муншка. Сирва опинилась в анжакційному суді у

ЛЬОСИ І КЛЯСИ

Польської Дариняної Льотерії Клясової до небути в полентурі

„РУНО“ Равіч і С-ка

Львів вул. Академічна ч. 3.

Головна виграна 700.000 зол.

Вносить щастя в твою хату!

Що другий льос виграє!

Ціни льосів слідуючі:

за 1/2 льосу — зол. 10—

за 1/4 льосу — зол. 20—

за 1/8 льосу — зол. 40—

Тягнення вже 19. і 21. с. м.

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ:

До ф-ми „РУНО“ Равіч і С-ка у Львові, вул. Академічна 3.

Отримавши заповню

... черток по зол. 10—

... подовинкою зол. 20—

... цілком по зол. 40—

Надежитість в квітні зол. ... за плату, по одержанні льосів, бланкетом П.К.О. доученого фірмою.

Ім'я і назвсько

Ваша адреса

2016

Львові, пав дав місце зазначенню прокуратора та рішиши задержати Литвинка на ладі у слідчій палаті, що в судово-карній праткці є досить рідким явищем. Судова слідство у повній справі вже позичило в акти відомство для переладку до військового генерального штабу. Розправа мала би відбутися в повній справі перед лавою присяжних окружного суду в Тернополі, кім то прокуратура заволоділа акти по справі зі справом Романа Міхенка, якого відразу арештовано під замітом убивства проватора Королька, державної праді і шпінюмці. Тоді укрічене вже слідство було би продовжене в арештованій Яворік і тов. сиділи би без власної вини ще довгі місяці у слідчій торі; на пів випадок розправа відбулася би найскорше в осені п. р'

3 життя наших емігрантських установ.

Товариство Українських Економістів у ЧСР.

Товариство Українських Економістів у ЧСР. провадить свою працю в напрямках лекційному, видавничому та організаційному.

В лекційному — найбільша акція щомісячних прилюдних засідань, на яких ма-

жоловина в того зуживається на виконання механічної праці, то таку саму працю могли би виконати більше як 5 мільярдів робітників.

Енергію нафти та бензину використовують в автомобілях, літаках та повітряних кораблях. Найбільшу продукцію автомобілів випускає Америка. Автомобільне Товариство Форда будує річно понад 2 і пів мільйона автомобілів. Ата належать тепер до важливіших середників комунікації у містах та в краю. Рівночасно розвивалася комунікація у повітрі, завдяки якій віддалення стали незвичайно малими. Скорість лету 50 км. на годину стрічається чим раз частіше.

Винше згадав я вже про використання енергії вітру, а саме у вітраках. Через довгий час не було поступу у цьому напрямі. Старосвітські вітраки давали пересічно по 2 і пів кіньської сили. Але і ту наступив перелом. З одного боку побудовано вітраки великих розмірів, що дають по 150 кіньської сил, п. пр. у Данії, з другого запроваджені їх до використання електричності. У Німеччині, Данії, Америці збудовано значну кількість вітроелектричних станцій. — Енергії вітру уживають тепер також до порушення кораблів і літаків. Німецький інженір Флетнер винайшов т. зв. ротори. Є це примовісні високі вальці, які обертаються підчас вітру маля електр-

мотор. Н. пр. корабель „Бука“ вимагає для свого руху від електромоторів 20 кіньської сил, а забирає з повітря 1000 кіньської сил. Обчислено, що підчас подорожі великого пароплаву з Гамбурга в Індію живиння роторів може заощадити їхніх 200 тисяч доларів.

Здобування енергії з води та з вітру заспокоїло цих учених та ладіків, що передбачували вже у короткому часі занепад людського життя з причини вичерпання запасів вугля та нафти. Останніми часами добувають річно біля 1400 мільйонів тон каменного вугля. Вправді обчислено, що в землі є 5830 мільярдів тон вугля, але необхідно взяти під розвагу, що консумція вугля з року на рік зростає безмежно, а зрештою, чим глибоше копається, тим тяжче видістати вугіль. Ще гірше стоїть справа з нафтою, якої запаси вичерпуються прямо на очах. Але енергія води і вітру прийшла з великою допомогою і тепер вже не може бути побоювань, щоб не стало людям енергії. Зрештою вирішують це й нові проекти здобування енергії.

Одним з кращих проектів це використання енергії припливу моря. У Франції й Америці існують вже припливно-електричні центральні, що дають поверх 5000 кіньської сил. В Англії задумано збудувати в гирлах річки Севери дві припливно-е-

лектричні центральні, що будуть давати підчас найбільшого припливу аж і мільон кіньської сил. Щорічно заощадять вони державі по 3 і пів мільйона тон каменного вугля.

Могутні джерелом енергії є сонце, що після обчислень проф. Лангзея дає землі 350 тисяч мільйонів кін. сил. Є це величезне число. Щоби виробити його, перечислім його на енергію палива. Тоді довідаємося, що сонце протягом 3 хвилини дає всій землі саме стільки тепла, скільки може дати все паливо, видобує протягом року на всій землі. Тому не диво, що різні учені продумують над будовою соняшних двигунів (моторів). Спроб зроблено чимало. Але всілякі поки що слабкі, бо досі поведос збудувати соняшні станції лише на кількості кін. сил. Всеж такі є оправдана надія, що нові соняшні центральні дадуть кілька тисяч або і більше кін. сил.

Вибухи вулканів та гарячі джерела навели людей на думку, щоб використати внутрішнє тепло землі для порушення моторів. В околиці Тоскана, в Італії, вилівають гарячу воду, що виходить у великій кількості із землі, при її допомозі направляють в рухи парові турбіни і так одержують яких 10 тисяч кін. сил. Електричність, що її там виробляють, надсилають по дротах до оточуючих міст, між іншим і до Флоренції. Мешканці Флоренції

можуть похвалитися, що їх возить в трамваях енергія внутрішнього тепла землі. — В Ісландії запропоновано використати гайзери для подібних цілей. Крім того мали би енергію гайзерів використати для штучного племіння збіжжя. Таким чином могла би Ісландія мати три рази в рік живна і збільшення від зовнішнього дозволу позитива.

В кінці треба ще згадати про радіо, якого і грам містять в собі мільярди кіньської сил. Енергія одного граму радіо могла би тягнути поїзд на сотні кілометрів. Це могло би наступити, якщо радіо розложився б протягом 1 секунди. Але він розкладається 2500 літ; енергія аніляється з нього беззастаново, дуже повільно та нема на разі способу прискорити його розкладу. Тому не можна поки-що користати з його енергії. Це вже музика будучини.

Переглянувши лише згадані джерела енергії, мусимо подивитися людського духа, що видирає природі тайни її, а сили природи запрягає на свою службу. Однак заразом приходиться на думку рефлексія, коли вже раз настине той час, в який людський дух буде працювати не на задоволення мінімуму людського роду, а на удосконалення та удосконалення життя всьох людей. Насте гідний час настане, то буде це дивний час перемоги техніки над природою людини.

А. ПЯСЕЦКІ С. А. КРАКІВ

Власні склади: Краків, Головний Ринок, Лінія А-Б і Ц-Д.
Варшава, Коаксіальне передмістя ч. 7.

поруше безконфліктно, у великій виборі роду цукорів сметанкової, молочної, десертної і до варення як також цукорів, кармеліт і цукру. — На шумовою рекламою, але якостями знаменитими виробами, зробленими з гаранційно чистих сировин, хочемо здобути призначення найвищих кругів, одночасно численні найкращістю ціни. Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

виборами до союзу вписати в зібраний еталоновий уривок в шість строків. 2) Не утримуючи уваги до того, немовби в міській присутності до усунення в свої читальні «Прості» образи Шевченка і що наслідком того відання присутній коментує постеруку Д. П. відверну образ впади до стіни, як те правдою є, що такого дозволування в нікому не відання і коментує постеруку Д. П. образу не відвертає.

Адам Федоровіч, староста.

3 життя наших установ.

Кружок «Рідної Школи» ім. Тараса Шевченка на Стрийській передмісті у Львові.

І наша діяльність сактувала в неділю 15. березня п. р. пам'яті генія України концертом хорової школи ім. Т. Шевченка в с. «Академічного Дому» при у. Стрийського. Концерт відкритий вступним словом управління школи п. Швед, знавучи школярів на те, як мають наслідувати Кобзаря і чим він для нас дорогий. Виступили співаки і декламації творів Шевченка, продекларували учнями школи, добилися підготовки учительки п. Кашинської і п. Риппелю. На закінчення відіграли учні школи фактично спільну картину «Тарас-дитина» в двох діях, приготувану великим наглядом праці п. П. Пальчишиною. Сцена «Академічного Дому» була вповнена то береги громадянством Стрийської міської і родичами учнів. За мило було вище інтеграції в малю дітями. Це значний тут обсяг. Чистий дохід з концерту відіграв на фонд будови школи. Школу побільшити той самий фонд, Стрийська Кружка розіслала на дні на всі відомі адреси прохання щодо пошти. Тому просимо українське громадянство як найкраще субсидувати цю пошту, навіть найменшими коштами.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ.

Фелікс Дудко: Чорторний Роман. Фізія української боротьби 1919—1920 рр., ст. 167. Львів 1924 р. В-во «Червона Книга».

ЖУРНАЛИ:

Світ, ілюстрований журнал, ч. 7 за місяць квітень, виходить двічі в місяць.

Міля з Місяць Теодорівича

вдова по б. п. п. Свинини парку в Раві пов. Долна, померла 20. п. м. в Коломиї в домі свого кятя о. Костя Петрушенка. Похорон відбудеться дня 23 п. м. о год. 9 рано з церкви в Коломиї, а відтак залиши останки будуть перевезені до рідної гробниці в Стрий. Рідня.

ОПОВІСТКИ.

Кружок «Рідної Школи» в Тернополі запрошує в день 1. травня приготувати курс до III і IV класів гуманістичної гімназії. Згодом приймає до 25. квітня управа гімназії в будинку «Української Бурси» вул. Качанів. 2010 1-1

Товариський Звід абітурієнтів гімназій в Самборі в р. 1894, який по 30 років має відбутися в Самборі — в червні п. р. — Для ознайомлення з цим прохання прохати Товариство подати свої адреси. — Іван Білявський, см. судя і адвокат в Самборі вул. Вавола 7. 2025

Наукове Тов. ім. Шевченка розписує конкурс на обслуговування курсу української мови в Самборі в р. 1894, який по 30 років має відбутися в Самборі — в червні п. р. — Для ознайомлення з цим прохання прохати Товариство подати свої адреси. — Іван Білявський, см. судя і адвокат в Самборі вул. Вавола 7. 2025

Оголошення: Старшина Кружка «Рідної Школи» в Саню отримав з поштою травня двомісячний курс приготування до гімназій. — Згодом приймає адвокат д-р Степан Валницький в Саню. 2020 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

304. коштує ложка, ніж, вишкі і знісний срібля у Манди. Комерція 14. протв кіля Комерція. 1919 10-12

КАМЕНІЦЯ однопверхова, околиця Юра, підставний чини 460 корон, консенс надбудови. Ціна 5.390 доларів. Продасть Центральна Агенція, Комерція 14. 1973 2-3

БІЖУТЕРІЮ, ВОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за годину і на рати від десятих літ у місті краю звісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Маріївська 3. Купую брілянти, золотого, срібля, плачу найвищі ціни. 3 78-7

ДІВАННИ смиренські отримані і ютові по фабричних цінах Вані площа Маріївська 5. І. п. 1914 3-7

РУТИНОВАНОГО, немонетного копінента негайно прийме за попереднім письмовим згодошенням в опісод дотеперішної практики. Д-р Степан Дольницький адвокат в Сколи. 1996 2-3

СТАРША жінка шукає місця господарств, найкраще в селищі. Марія Петрух, село Модринець, пошта Мірче, повіт Грубешів. 2022 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст надут легінів, серця і жовудка

д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.

1038 Пересвітлення Рентгеном. 12—20

Інж. Корнило Целевич

присяжний землемір і записаний судодий знаток для помірних справ меде канцелярію в Угрові у власній домі. 5-3

Заведення техн. дент.

Г. ФЕЛІКС

приймає як передатм Ринок 37. Тел. 2027 р. ч. 56—02. 1—1

ДО ТОВАРИСТВА

„Assicurazioni Generali Trieste“

Відділ у Львові.

Один посвідчає, що мій б. п. син о. Василь Сапоцький, декан в Пробіжній, був асигурований на життя в Товаристві „Assicurazioni Generali Trieste“ на суму 1000 доларів. Обезпечення тривало всього три місяці. Заплачено тільки одну піврічку рату. Обезпечену квоту виплатено без жодної перешкоди. Обезпечення і діяльність перепадає заступнику аталаного Т-ва Вл. Яким Завуля, на що складаємо йому сердечну подяку.

Примітні, дня 21. квітня 1928.

2028 1—1
† Никола Сапоцький і син Тимко Сапоцький.

Впр. оо. Парохія, що улажкують у своїх парохій місці, просять двох (визначити) УГА, що займаються продажем депозитів, щоб були ласкаві повідомити про чергові місця кож тижень наперед і цим способом дати змогу своїм людям заробити на прожиток. Ласкаві оголошення Л. Яким, Замітін п. Підліски назі. 2-3

Не марнуйте одягових відпадків

(шматок) бо з них можна мати

практичні і тривалі хідники які старанно виконують

ТКАЛЬНЯ ХІДНИКІВ
в Замарстиніві, вул. Падеревського 4 (біля вул. Замарстинівської.) 2-2

КРИНИЦЯ пансіонат „Леснічани“ при вул. Пулявського близько новий дачничок, поручає сонячні кімнати з балконами і верандами. Першою умовою утримання. Зголошення до 10. травня п. р. Вітлінська, Львів. Звільнення 16/1 п. Телефон 34—91 відтак Криничка. 2026 1—1

КОНКУРС

ПОВІТОВОГО СОЮЗУ КООПЕРАТИВ В СТРИЮ

На посади:

1. Люстратора-організатора — Виконати фактично освіта, добрий бесідник, дома практика в ПСК.

2. Прямитанта організаційно — інструкторського відділу — Виконати фактично освіта, знання кооператива. Посада до обійняти сечас — платити після угод. — Зголошення в відіскаві сідло до 30. IV, 1928 на адресу: ПСК Стрий. 1924 2-3

Новий рід мила — необхідний до прання

ДАВНІШЕ, коли не існувало Rinso, треба було милити кожний шматок білля окремо.

Спершу мивили брудніші місця, а кінці прали білля при помочі тарки.

Основний і незвичайно корисний переверот у цій ділянці зробило.

Rinso, що само пере.

Замочити білля в розчині цього ідеального прального середника, а наслідки зачудують вас.

Милення Rinso є в найвищій степені активні, очищуючи бруд так, що не шкодять біллу і роблять його сміжнотілим.

Якщо плями не щезають, посипати їх дрібкою сухого Rinso.

Як уживати Rinso.

Те, що в пачці, розпустити в киплячій воді, кинути до базі наповненої на половину літвкою водою і замочити білля — найкраще на кіч. Рапо помоскати. Кретою, батист то-то, заглажують гарно, коли є варені, але не констче.

ДАРОМ ПРІВКА

КУПОН. До фірми „Sanität“ Співки Акт. Почтова Скринька 479, Головна Почта, Варшава. — Прошу о безплатно прислати малі пробні пакети Рінсо, що вистане на пробне прання.

Ім'я і назвелью

Адреса

(Простіть о чуття писаню.)

R. S. Hudson Ltd. Anglia

ЛІТНИСКО ТУХЛЯ в СІМІСАКНІ КАРПАТАХ

на ліній Сколе-Лавочне в прегарній ділянці околиці над Опорою отворене від 15. мая. Прогукання в гори — купелі в Опорі. Харч добірний — на базарі в іреській. Станні залізнична, пошта в місці. Комітати сонячні з верандами. Зголошення на адресу **Заряд літнісна в Тухлі.** 1-4

Оголошення:

Дня 3/6 п. р. о год. 11 перед полуднем в селі товариства відбудуться значайні Загальні Збори Тов. ім. М. Шашкевича в Золочеві. Порядок марат: 1) Викриття Зборів. 2) Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів. 3) Звіт з діяльності і ратунової. 4) Удільнення абсолоторії. 5) Вибір відділу і комісії ревізійної. 6) Висли членів. По думці § 9 статута повідомляється, що право участі в Загальних Зборах мають право лише члени, що заплачені вказану членську, бо хто не платить вказану членську, не має права участі. Вступ на Збори дозволяється лише за завітністю. — За Відділ Тов. ім. М. Шашкевича в Золочеві. 1924 1-1

І. Річні Загальні Збори

Союзу українських власників ремісничих у Львові

відбудуться в неділю дня 6. травня п. р. тобто о год. 11 рано в селі „Вір Вєсїлі“ при вул. Рутівського 4. І поварт.

Порядок зборів: 1) Отворення. 2) Звіт секретаря. 3) Звіт касієра. 4) Звіт провірної комісії. 5) Вибір Відділу. 6) Означення висоти членської вказки. 7) Виселення. 2017 1-1

ЗА ГОЛОВНИЙ ВІДІЛ:

І. Гашкай,

голова.

Е. Гринь,

секретар.

Конкурс

на управління книгарні Рідної Школи. Вимагано: фактове аналіз і доможности відбута практика в книгарстві. Подання відповідей узагальнювати до Головної Управи „Рідної Школи“ до Львова. 1911. 1-1

Присилайте передплату!

:: МІНЕРАЛЬНІ КУПАЛЬНІ ЧЕРЧЕ ::

сезон від 1-го червня до 15-го вересня.

Жерео 1. Теплі купелі срічані і болотні літати: реактивні ставі і квіт і заплановані нерви, мочовому ссаду, позначальні ставі в черевній кишці.

Жерео 5. Вода до пиття літати катар жовудка та кишк як і медунт на осаджарю.

Жерео 24 і 96. Вода до пиття літати заплановані концент хорі, катар мочових кишк, жовудка та кишк, мочовому ссаду, надмір пазунового класу та катар жовудка.

Дирекція купельного заведення просить П. Т. Гостей зголошуватися письмовно заздалегід, бо зявляється великий наплив гостей.

1925 2-4

Купелене заведення в Черчу. п. Рогатин.